

2023

Memòria

Índex

- 3 Presentació
- 4 Publicacions
- 10 Una economia que mata
- 12 Seminaris interns
- 16 Cursos, seminaris i actes públics
- 17 Blog CJ i xarxes socials
- 18 Resultats explotació exercici 2023

Presentació

Enguany el tema central de reflexió de Cristianisme i Justícia ha estat l'economia. La sessió inaugural de curs que va fer Imanol Zubero, i que després s'ha convertit en un Quadern (237) amb el títol *Contra la necronomia*, va consistir en una anàlisi profunda i molt accessible del nostre context econòmic. El subtítol del Quadern marca l'horitzó de possibilitats a que estem oberts com a societat: *Necessitats i possibilitats d'una economia al servei de la vida*. Aquest és el nostre gran repte, passar d'una economia que mata, tal i com ha expressat el papa Francesc, a una economia que es posa al servei de la vida.

Vam fer coincidir aquesta lliçó inaugural amb la celebració l'endemà, dissabte 28 d'octubre, de las IV Jornades Fe i Justícia. Vam reprendre així la celebració d'aquestes trobades que es van veure interrompudes per la pandèmia de la COVID. Les Jornades són una magnífica oportunitat per a reunir a tot l'equip de CJ i molts altres amics i col·laboradors, més de cent persones que van participar en un dia intens per a aprofundir en aspectes concrets d'aquesta economia que mata, i endinsar-nos, així, en la recerca d'alternatives.

En aquesta Memòria hi trobareu una detallada descripció de la nostra activitat en publicacions, cursos (presencials o virtuals) i el treball intens dels seminaris.

José Ignacio García
Director

Publicacions

QUADERNS

EIDES

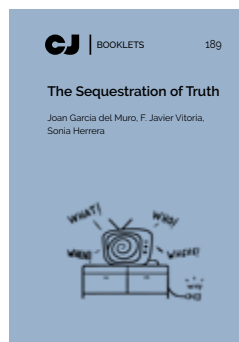
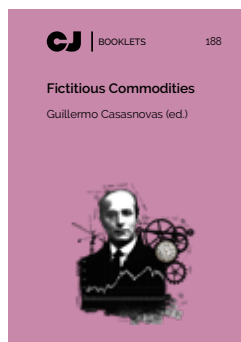

PAPERS

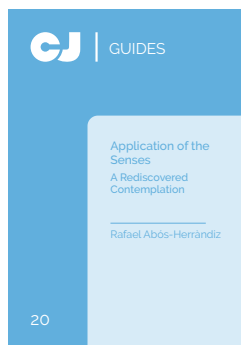
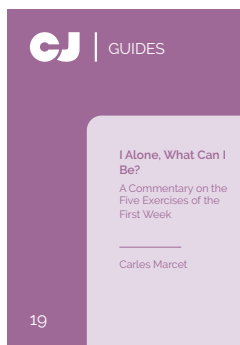
- [N. 267 L'Espanya buidada i la justícia espacial](#)
- [N. 268 La noviolència a Nicaragua: camí de resurrecció](#)
- [N. 269 De la intel·ligència artificial a la immortalitat de l'ànima](#)
- [N. 270 Mares migrants d'Àfrica a Europa: acompanyant la mobilitat](#)
- [N. 271 Reflexió de Cap d'Any. Davant el dolor dels altres: aturem-ho tot!](#)

en anglès

BOOKLETS

GUIDES

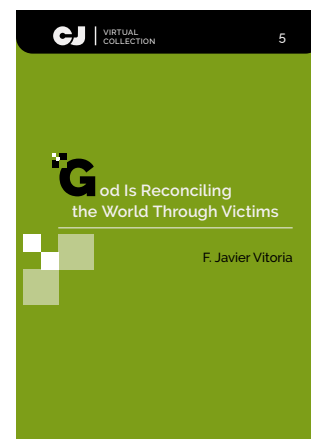

PAPERS

[N. 27 From Artificial Intelligence to the Immortality of the Soul](#)

[N. 28 Reflection at the End of the Year. In the Face of Other People's Pain, Let Us Stop Everything!](#)

VIRTUAL COLLECTION

altres publicacions

LLIBRES

Coedicions

[Llegar a ser lo que somos: hermanos](#)

José I. González Faus

SELECCIONES DE TEOLOGÍA

S'ha publicat el [volum 62](#), que inclou els números 245, 246 i 247 amb una tirada d'uns 1.630 exemplars cadascun.

Selecciones de Teología

Nº 245
Vol. 63
Enero-Marzo 2023

Condensación de los mejores artículos de teología

La dimensión teológica de las resistencias populares

La dimensión teológica de las resistencias populares

La dimensión teológica de las resistencias populares

InteLa dimensión teológica de las resistencias populares

ImLa dimensión teológica de las resistencias populares

Abuso sexual y clericalismo

El primer Evangelio, ¿es obra de una mujer?

Transhumanismo: una aproximación ético-teológica

Una Iglesia bajo la pretensión del poder de Jesús

ANUARI

Groc Esperança és el títol del segon Anuari CJ, una publicació nascuda l'any passat amb la voluntat de comunicar d'una manera renovada i diferent el més rellevant que ha passat pel centre durant el curs. En l'origen d'aquest segon número hi ha la voluntat de fer aflorar part del contingut que els tres seminaris interns de Cristianisme i Justícia, els motors de reflexió del centre, han elaborat el 2023.

Què comparteixen els diferents textos d'aquestes pàgines? En tots ells s'hi respira esperança. N'hi ha a l'entrevista a Cristina Inogés, la primera dona en la història encarregada de fer la meditació d'obertura d'un Sínode. Hi ha esperança en la conversa entre Sanja Rahim i Ares Mateus, dues persones joves que dialoguen sobre espiritualitat des de les seves vivències musulmana i cristiana. Hi ha esperança també en les teologies feministes; la filòsofa i teòloga Lucía Ramón ha fet un recorregut en deu punts sintetitzant-ne autores i moments destacats de la seva història. Per la seva part, el responsable de l'àrea teològica del centre, Manu Andueza, escriu un article recollint el més rellevant d'una trobada que vam tenir amb Elizabeth A. Johnson, teòloga feminista, reconeguda arreu per escriure un dels millors tractats sistemàtics sobre Déu de què disposem, *She Who Is*. També hi ha esperança en Ety Hillesum, l'escriptora jueva holandesa assassinada a Auschwitz el 1943. L'Ignasi Flores ha il·lustrat magistralment un petit còmic sobre la seva vida. Ety Hillesum ressona en les paraules de Lidia Troya, coordinadora del projecte Repara de l'Arxidiòcesi de Madrid, dedicada a l'acompanyament de persones que pateixen l'infern dels abusos sexuals i

de poder. En aquest anuari trobareu una conversa profunda i farcida de titulars de Lidia Troya, Rosana Hernández i Pepa Torres, sobre les relacions de poder, els processos de victimització, el dolor i la reparació. I finalment, hi ha esperança i intuïció d'un món millor en l'infant petit i vulnerable que apareix en l'última escena del guió teatral, escrit per l'actor i director Jorge Picó i bellament il·lustrat per Marta Romay.

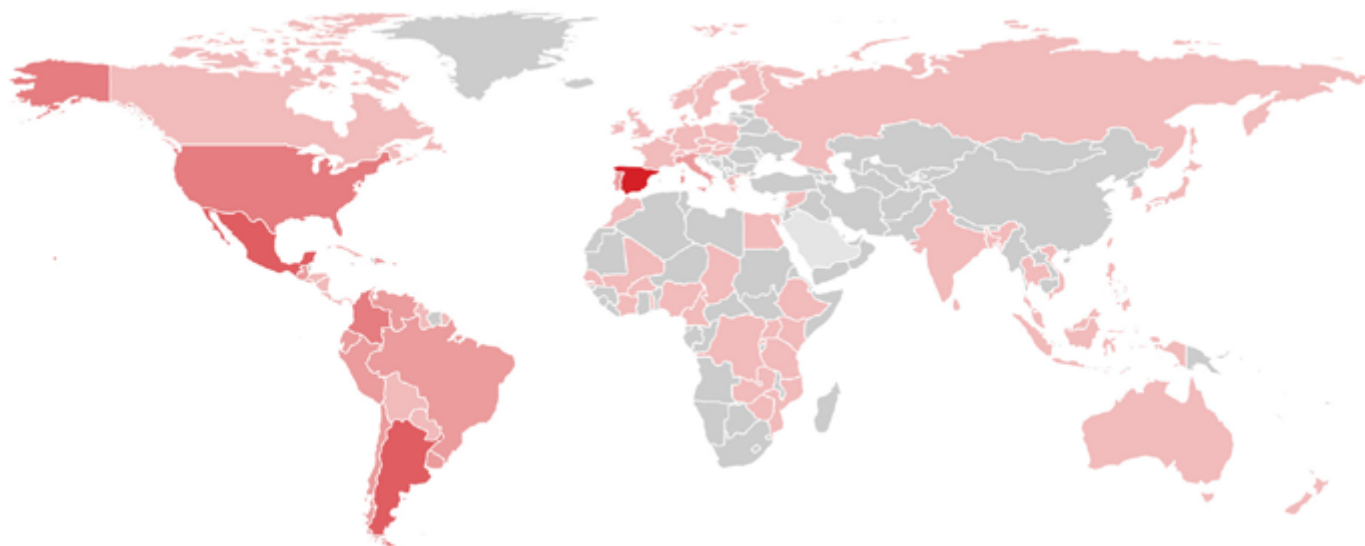
enviaments

117

Països
on es
distribueix

Top 10

1 Espanya 2 Mèxic 3 Argentina 4 Colòmbia 5 EUA
6 Xile 7 Perú 8 Brasil 9 Itàlia 10 Equador

37.671

Publicacions
distribuïdes
bimestralment

Quaderns CJ: **30.287**

EIDES: **6.124**

Selecciones de Teología: **1260**

Una economia que mata

La teologia de Cristianisme i Justícia, amb una forta herència de la teologia de l'alliberament, ha posat sistemàticament al centre la qüestió de l'economia, la injustícia i la crítica al capitalisme. Aquest és un tema fundacional que el 2023 hem posat de relleu un altre cop, dedicant-hi les “IV Jornades Fe i Justícia”, la sessió inaugural i el curs “Alternatives a una economia que mata”.

IV Jornades Fe i Justícia

Aquestes jornades són un espai de trobada que se celebra cada dos anys, on persones vinculades a Cristianisme i Justícia es reuneixen a Barcelona per reflexionar críticament sobre qüestions que afecten avui al diàleg entre la fe i la justícia. Les IV Jornades Fe i Justícia es van dur a terme el 27 i 28 d'octubre de 2023 i van comptar amb una participació de més de 100 persones. A banda de l'espai formatiu, les jornades també són un espai de retrobament i oci, que serveix per compartir les novetats del centre i les línies estratègiques.

Les jornades van compaginar conferències teòriques de fons i experiències pràctiques i tallers. Cal destacar la taula rodona titulada “Per una revitalització del diàleg entre marxisme i cristianisme”, amb la participació de Gabriela Serra, Rafael Díaz-Salazar i Louk.

Inauguració de curs

El sociòleg del País Basc Imanol Zubero va inaugurar el curs amb la conferència “Contra la necronomia,” que va esdevenir més tard un Quadern CJ. La conferència es va tancar amb la participació de tres ponents que van fer breus contrapunts a la ponència d’Imanol Zubero. Per una banda, un contrapunt social, a càrrec de Miriam Feu, cap d’anàlisi social i incidència de Càritas Barcelona; després, un contrapunt sociològic, a càrrec del també sociòleg David Murillo, i finalment una reacció des de la Doctrina Social de l’Església, per part d’Inma Naranjo, economista i Administradora Provincial de l’Ordre de la Companyia de Maria.

Unes 200 persones van assistir a la conferència, que al mateix temps van seguir en línia i en directe unes altres 100 persones.

Curs “Alternatives a una economia que mata”

Si bé la conferència inaugural feia una anàlisi del capitalisme i la seva dimensió necro, és a dir, relacionada amb la mort, el curs central va abordar el tema des d’una mirada alliberadora i en clau d’alternatives. Al llarg de sis sessions vam reflexionar al voltant de la proposta de la Doctrina Social de l’Església, l’economia feminista o els límits i potencialitats de l’economia social i solidària. D’aquell curs es poden recuperar breus entrevistes als ponents.

[Entrevista a Carlos Askunze: per què calen alternatives al capitalisme?](#)

[Entrevista a Uzuri Aboitz: economia feminista](#)

[Entrevista a Josep Manel Busqueta: límits de l’economia social i solidària](#)

[Entrevista a Sebastián Mora: una mirada des de la Doctrina Social de l’Església](#)

Seminaris interns

A Cristianisme i Justícia hi ha tres grans àrees d'on sorgeix la reflexió interna del centre que després es plasma en les publicacions i cursos. Tenim l'àrea social, la teològica i la d'espiritualitat ignasiana-EIDES, i de cadascuna d'elles en depenen els tres seminaris interns, que es reuneixen mensualment i aborden una temàtica per any.

Formen els Consells d'àrea:

Consell d'àrea social

Sonia Herrera (cap d'àrea), Guillermo Casasnovas, Pau Cuadern, M. Carmen de la Fuente, Julia López, Luis Sols i Nani Vall-llossera

Consell d'àrea teològica

Manu Andueza (cap d'àrea), José Ignacio García sj i Javier Vitoria

Consell d'àrea d'espiritualitat ignasiana - EIDES

Laura Rius (cap d'àrea), Gloria Andrés, Glòria Díaz Lleonart, Carles Marcet sj, Josep M. Rambla sj i Santi Torres

Seminari social

“Ofereir futur davant els neofeixismes i l'extrema dreta”

El seminari d'enguany ha portat per títol “Ofereir futur davant els neofeixismes i l'extrema dreta”. Fiant el tema de l'esperança treballat el curs passat amb l'avenç de l'extrema dreta i de noves formes de feixisme a nivell global, aquest any la proposta ha estat revisar les causes històriques, sociològiques, polítiques i antropològiques que es troben darrere d'aquest auge, però també les seves noves formes de manifestació i les resistències i contranarratives que s'estan elaborant per fer-li front. Els títols de cada sessió han estat:

- *Què ens passa? Per què l'ésser humà se sent atret pel feixisme?*, amb Oriol Quintana
- *Un recorregut històric pel feixisme*, amb Manuel Sánchez-Moreno
- *Xarxes socials i mitjans de comunicació davant de l'auge dels nous feixismes*, amb Suso López
- *La ultradreta antisistema*, amb Pablo Stefanoni
- *L'antifeminisme com el nou boc expiatori de la ultradreta*, amb Sonia Herrera
- *Moviments emancipadors contra el neofeixisme*, amb Juma B. Barratxina i Pau Cuadern

Participants: 46 persones

Seminari teològic

"Fonamentació teològica de l'ecologia"

El tema treballat ha estat la fonamentació teològica de l'ecologia. Els últims anys, especialment després de la publicació de l'encíclica *Laudato Si'*, l'ecologia ha tingut un paper central en molts àmbits teològics. Ens semblava, però, que calia revisar el tema per tal de fer una fonamentació teològica que ens ajudi a treballar-lo i a situar-lo. Els títols de cada sessió han estat:

- *Teologia de la Creació*, amb Claustre Solé
- *Antropologia i ecologia*, amb Josep Cobo
- *Cristologia i ecologia*, amb Núria Caum
- *Pastoral i ecologia*, amb Carlos Maza
- *Espiritualitat i ecologia*, amb Joan Morera
- *Reflexió ecoteològica des de Cristianisme i Justícia*, amb Pepe Laguna

Participants: 25 persones

Seminari d'espiritualitat ignasiana - EIDES

"Diari espiritual de sant Ignasi"

Enguany el seminari aprofundeix en el Diari espiritual de sant Ignasi, basant-se en la traducció i estudi de Santi Thió de Pol sj, *El pelegrí endins. Diari espiritual de sant Ignasi de Loiola* (editorial Claret, 1990). També es tenen presents els materials de Xavier Melloni sj sobre aquesta qüestió. Els temes abordats en cada sessió:

- *Presentació del text ignasià*, amb Josep M. Rambla sj
- *L'elecció i la reconciliació*, amb Pilar París
- *La confirmació trinitària i la Santíssima Trinitat*, amb Marta Burguet
- *La mediació de Crist, La devoció i l'Eucaristia*, amb Joaquim Fernández-Díaz
- *El problema d'acabar un discerniment i Acatament, reverència i humilitat amorosa*, amb Oriol Prado
- *El do de la loqüela i El do de llàgrimes*, amb Laura Rius

Participants: 34 persones

Cursos, seminaris i actes públics

Total
d'alumnes:
716

Presencials: 212 assistents

En línia: 106 assistents

Híbrids: 72 assistents

Aula Virtual: 326 alumnes

Inauguració curs: 230 assistents

Acte homenatge a Víctor Codina: 130 assistents

Presentació del llibre *Mujeres sacerdotes, ¿cuándo?*: 110 assistents

Presentació del llibre *Els jesuïtes a Barcelona s. XIX-XX*: 100 assistents

Jornades Fe i Justícia: 70 assistents

Tertúlia Hakuna 1: 50 assistents

Tertúlia Hakuna 2: 30 assistents

Presentació del llibre *Escrits essencials*: 25 assistents

Tertúlia Sínode: 20 assistents

Mostra de Cinema Espiritual: 15 assistents

Acte "Les comunitats cristianes a Palestina davant la invasió israeliana": 15 assistents

Presentació del llibre *Futuro sin Cristo*: 10 assistents

Assistents
a actes públics
presencials:
805

Blog CJ i xarxes socials

Els articles més llegits

[De l'aigua beneïda al vi nupcial LGBTQ+](#)
Enric Vilà i Lanao

[Jesús, un home lliure](#)
Àngel Acedo Garcia

[Adviento y Navidad sin ocaso](#)
Felisa Elizondo

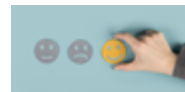
[Atentar contra el espíritu. Reflexiones a partir de la JMJ](#)
Manu Andueza

[Teología des del centre de la ciutat](#)
Victor Codina

[Resucitar la iglesia desde las mujeres](#)
Pepa Torres

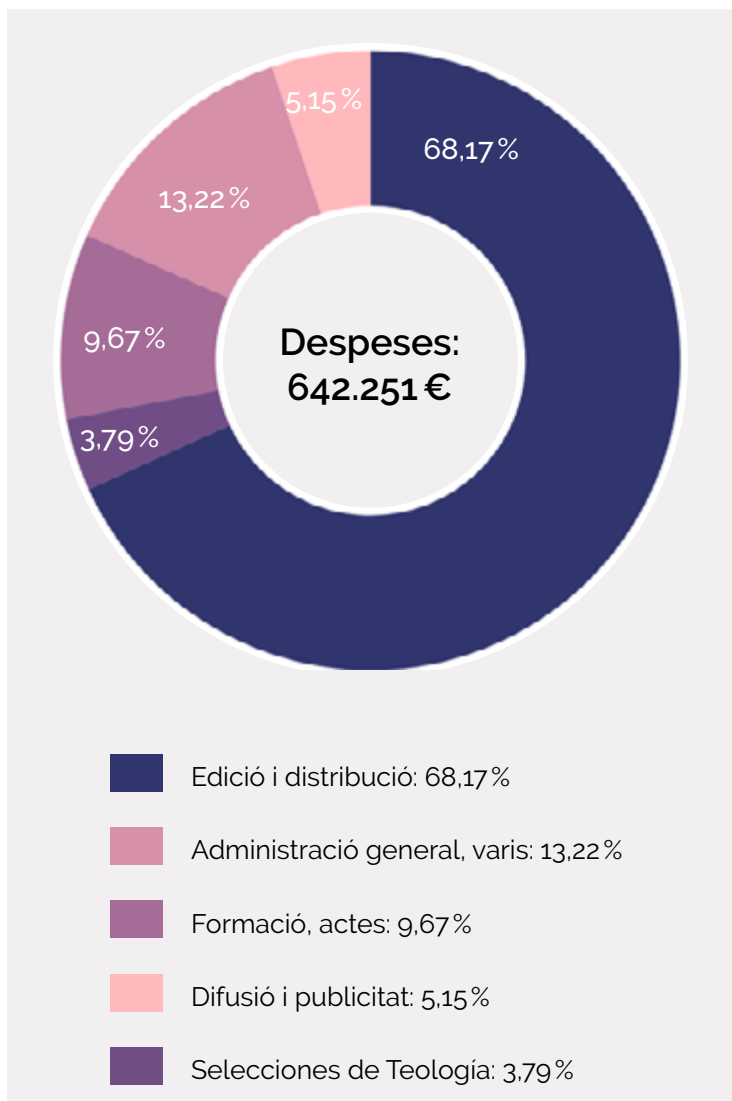
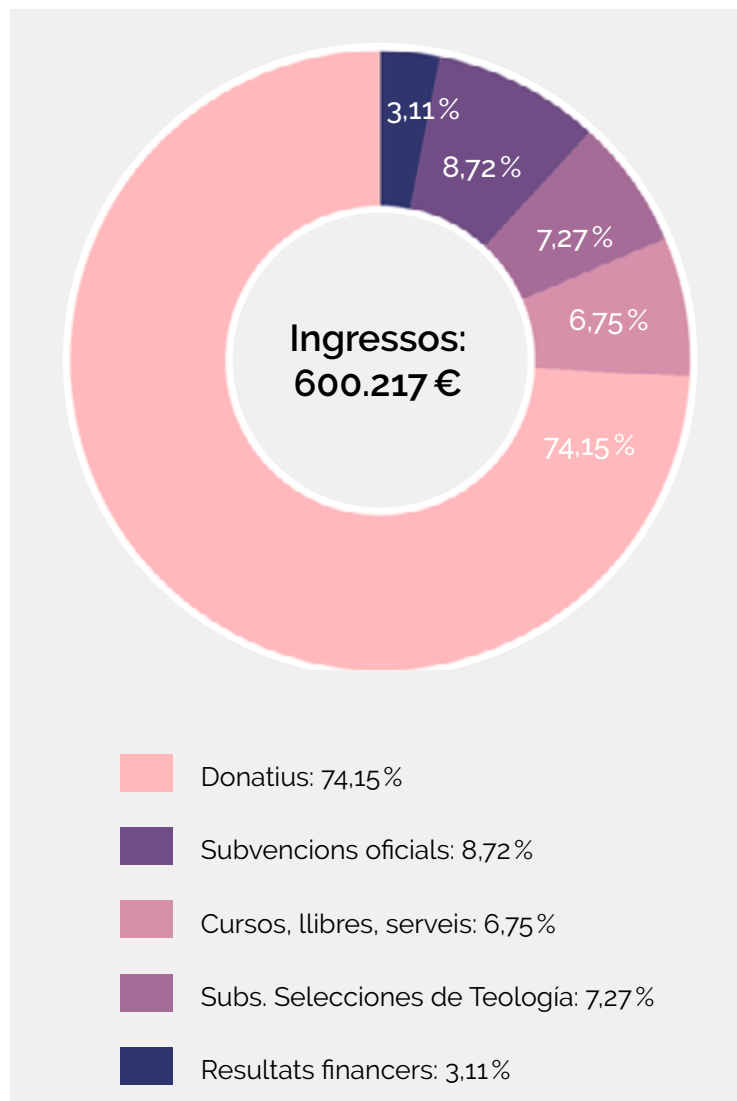
[Referents de benestar emocional](#)
Santi Torres

Dades generals

Pàgines vistes a la web		434.543
Pàgines vistes al blog		302.323
Seguidors Facebook		12.958
Seguidors Twitter		13.183
Seguidors Instagram		2.223
Visualitzacions a Youtube		76.723
Impactes de premsa		+100

Resultats explotació exercici 2023

Uneix-te a totes les persones que fan possible
el sosteniment econòmic del centre.

www.cristianismeijusticia.net/donatus

cristianismeijusticia.net